

Kouter Kortrijk # sociaalste school

Wie zijn we?

Wij zijn een school voor buitengewoon onderwijs in Kortrijk. Onze school bestaat uit 2 vestigingen: 'Hoge Kouter' en 'Lage Kouter'. Wij schrijven u vanuit de vestiging de Lage Kouter (260 leerlingen): <http://lagekouter.kouterkortrijk.be/>

Onze leerlingen volgen er Opleidingsvorm 3, dit betekent concreet dat zij kiezen voor 1 van de 9 opleidingen die bij ons worden aangeboden, waarna zij terecht kunnen in het gewone arbeidsmilieu.

Ons publiek van leerlingen bestaat uit zo'n 67% GOK-leerlingen (GOK= gelijke onderwijskansen). Dit zijn leerlingen die wij proberen uit de vicieuze cirkel te krijgen, want GOK-leerling zijn, betekent o.a. dat de mama geen diploma van het middelbaar onderwijs heeft behaald; thuistaal niet Nederlands,... Deze jongeren hebben het vaak nog moeilijker dan andere jongeren om hun weg te vinden in onze complexe maatschappij.

Heel wat van onze leerlingen kampen met psychische problemen; ze zijn zoekende naar wie ze zijn. Rondom de jongeren speelt er zich van alles af. Ze worden overstelpt door allerlei prikkels, vragen en twijfels.

Tegelijk zijn onze leerlingen vaak enorm veerkrachtig, leergierig en dankbaar!

Waarom nemen we deel aan de sociaalste school?

Wij hebben als school de taak om kennis en vaardigheden over te brengen, maar daarnaast werken wij dag in dag uit aan opvoeding en welbevinden.

Leren omgaan met sociale media, digitale burgers worden in een digitale samenleving is hier een deel van. Jammer genoeg merken we in de praktijk, dat heel veel leerlingen hiermee worstelen. Ze hebben donkere gedachten, zijn onzeker, hebben vaak conflicten. Op het internet gaat dit verder, ook buiten de schoolpoort. Leerlingen vinden nog moeilijk rust.

Afgelopen jaren werkte onze school al heel veel rond digitale burgerzin. Dit jaar is dit zelfs een beleidsprioriteit van de school. De nood is erg groot geworden!

We maakten afspraken binnen de school over het verder uitwerken van pakketten gebaseerd op het vele mooie materiaal die te vinden is, zodat alle leerlingen jaarlijks rond dit thema werken. Preventief, niet alleen wanneer er zich problemen voordoen.

We namen deel aan workshops tijdens de digitale week in samenwerking met stad Kortrijk en Mediaraven; leerkrachten volgen bijscholingen rond sexting, het

vlaggensysteem van SENSOA,... In de schoolkrant schreven onze leerlingen tips over hoe je je kan beveiligen op Facebook.

Telkens gaan we op zoek naar hoe we onze leerlingen beter met al deze media kunnen leren omgaan en hoe we van hen digitale burgers kunnen maken.

Deelnemen aan de sociaalste school is dan ook voor ons een logische keuze en een grote hulp.

Hoe willen we de sociaalste school worden?

We nodigden Katja Schipperheijn uit in september en met 3 klasgroepen (kappersmedewerker, interieurbouwer en hoeklasser) die de workshop volgden, willen we nu vanuit de leerlingen de ganse school meekrijgen voor dit project.

Via een affiche (zie bijlage) en flyers brengen deze leerlingen hun gedragscode aan de medeleerlingen, personeelsleden en ouders.

In 3 krachtige zinnen met bijhorende foto zal iedereen weten waarop je moet letten als je verstandig wil omgaan met het internet en sociale media. Dit naast wat er nu in de leefregels staat.

Een project moet blijven hangen, moet duurzaam zijn, en dit kan alleen als de jongeren er zelf achter staan. Daarom vinden we het zo belangrijk dat zij mee betrokken zijn en trekken naar de klassen om hun project toe te lichten.

Ook onze ouders willen we betrekken. Samen met de ouderraad zetten we jaarlijks een thema in de kijker. Dit jaar willen we graag een infoavond voor ouders organiseren rond jongeren en omgaan met sociale media. Ouders zitten vaak met veel vragen hierrond en weten niet meteen waar ze terecht kunnen. Via onze website geven we hen links rond opvoedingsondersteuning, maar via een infoavond kan je nog gericht werken.

Februari, de maand van 'Safer Internet Day', willen we uitroepen tot digitale maand. In deze maand wordt er extra aandacht besteed aan het thema.

Dit tijdens de lessen en via spelmateriaal, maar ook via ludieke acties, zoals het verkopen van wachtwoorden in de bakkerijwinkel.

Onze droom is ook eens een mediavrije dag te organiseren, waarbij leerlingen en collega's weer even ervaren hoeveel rust het kan brengen als je niet overstelpt wordt met berichten, foto's, likes,... In plaats daarvan willen we hen tijdens de speeltijd laten briefjes schrijven naar elkaar en die posten in de brievenbus of gewoon laten kletsen.

Verder hopen we een betaalbaar toneel te vinden, waarin dit thema centraal staat en kopen we ook alvast enkele goede spelen aan, waarbij de leerlingen op een speelse manier leren over digitale burgerzin.

We maken er hoe dan ook iets moois en waardevols van, omdat we weten dat onze leerlingen het nodig hebben.

We hopen oprecht dat jullie met enthousiasme hebben gelezen hebben over ons project. Onze leerlingen verdienen het om op een positieve manier bevestigd te worden. Wie weet door uitgeroepen te worden als 'sociaalste school'. We duimen alvast!

Concrete afspraken om rond digitale burgerzin te werken

Voordat we ingeschreven waren voor de sociaalste school, hadden we binnen de school al afspraken gemaakt om hierrond intenser te werken. Via de doos, kunnen we dit nog uitgebreider doen. Daar zijn we heel dankbaar voor. Hieronder zie je alvast wat we tot nu toe hadden uitgewerkt of waaraan we bezig zijn. Onderaan vind je ook de ontwikkelingsdoelen en concrete doelen die hieraan zijn gekoppeld.

Leerlijnen en oplijsting

Veilig omgaan met internet en sociale media

Algemene afspraken

In alle jaren komt 'veilig omgaan met internet en sociale media' aan bod. Dit gebeurt echter ieder jaar via andere media en rekening houdend met de (sociaal-emotionele) leeftijd en leefwereld van de leerlingen.

Daarnaast kan er in kleine groepjes of individueel een uitbreiding van het aanbod om tegemoet te komen aan wat er op dat ogenblik speelt bij de leerling(en).

Tijdens het overleg van 08/03/2018 met de ASV-co, werd er besloten dat er in heel wat jaren reeds gewerkt wordt rond dit thema, maar dat er nog onvoldoende afspraken waren onderling + er is nog niet in ieder jaar een vast pakket uitgewerkt, waardoor er risico is dat niet alle leerlingen voldoende rond dit thema werken per jaar.

Dit verder uitwerken valt onder de beleidsprioriteiten van de ASV-co 2018-2019.

Oplijsting: Wat komt aan bod in welk jaar?

Algemeen

- Leefregels: omgaan met media + gedragscode leerlingen (sociaalste school)
- Opvolging < in de klas, lndienst, ortho, directie bij grensoverschrijdend mediagedrag (o.a. via vlaggensysteem SENSOA, sexting,...)
- Oké?! - speldoos (gebaseerd op vlaggensysteem SENSOA)
- Mediawijs --> Mediabank
- Toneelstukken rond dit thema (nadeel: duur!!!) - mss mogelijkheden i.s.m. andere (RHIZO)-scholen om de prijs te drukken?
- Bijscholingen sexting,...

Observatiejaar

LvJ: Pesten & Weerbaarheid (bundel)

- 2. Wees Webwijs (weerbaarheid)
  - Veilig internet: wat kan je doen op internet?
  - Foute websites
  - Wat online? (is niet weg!)
  - Profiel invullen
  - FB: veilig gebruiken (PC-les)
  - Veilig wachtwoord (affiche Child Focus)
  - Reportage: 'Mag ik je vriend worden?' - Koppen
  - Bedrog op internet
  - Respect op internet: netiquette --> hoe reageren?
  - Emoticons

- Pesten: Cyberpesten: wat? Hoe? Wat te doen – tips + vermelding Clicksafe

2de jaar

- Clicksafe: verder uitwerken!!! Beleidsprioriteiten 2018-2019
- Bundel 'Veilig internet' - terug te vinden bij ICT-inspiratiemateriaal --> verder op maat uitwerken - Beleidsprioriteiten 2018-2019
  - Wie mag wat weten?
  - Vrienden van vrienden
- Sensoa – Connected: bepaalde zaken / spelletjes uit de bundel halen (zie ICT inspiratiemateriaal op Intradesk)
- Workshop 'Surfen met de helm op' - 2 SD op 23/04/2018 (Digitale week)

3de jaar

- Ik beslis.be : Computertaak en sensibiliseringsmateriaal bij de website (Standaard pakket voorzien in de cursussen: Beleidsprioriteiten 2018-2019)
- Workshop 'Surfen met de helm op' - 3 KM op 23/04/2018 (Digitale week)
- Veilig internetten (voor 4 & 5, maar ook stukjes voor 3)
  - Enquête

4de jaar

- It's up to you.nu (keuzes) - cyberpesten
- Veilig internetten (inspiratiemateriaal ICT op Intradesk)
- Spel: Jungle Web (symbolen social media) - Child Focus
- Media – 4. Internet
  - Reportage 'Mag ik je vriend worden' - grooming
  - Privacy-instellingen
  - Krantenartikel 'Antwerpse hoeren' tienermeisjes)

- Fake FB-profiel
- Do's / Don'ts veilige FB-pagina
- GSM's --> filmen,...

5de jaar: verder uitwerken

- Veilig internetten (inspiratiemateriaal ICT op Intradesk)
- Filmpje You Tube: waarzegger 'de gemeente draait door' - i.v.m. Cookies die alles onthouden...
- Filmpje 'Basta' / petitie afnemen - wachtwoorden en internetbankieren
- Datingsites

ABO

- Safer Internet Day (2018-2019)
- Averbode: werkmateriaal Safer Internet Day ter inspiratie

Ontwikkelingsdoelen / Concrete doelen

Ontwikkelingsdoelen OV3	Concrete doelen
<ul style="list-style-type: none"> • ICT: De leerlingen kunnen met behulp van ict digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren. • ICT: De leerlingen gebruiken ict op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier. • BZ: De leerling zoekt een eigen weg in de informatiestroom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan informatie opzoeken op het internet via een zoekmachine. • Je bent kritisch met de info die je vindt op het web.
<ul style="list-style-type: none"> • ICT: De leerlingen kunnen ict gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren. • BZ: De leerling kent verschillende vormen en maatschappelijke contexten van media. • BZ: De leerling kent de mogelijkheden en het gebruik van de media. • SE: De leerling houdt rekening met de gedachten, wensen of gevoelens van een ander. • SE: De leerling legt het verband tussen situaties - lichamelijke belevingen – gevoelens - erbij horende gedachten - aansluitend gedrag. • SE: De leerling formuleert op gepaste wijze positieve en negatieve kritiek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Je maakt op een veilige en passende manier gebruik van sociale netwerken bv. Facebook • Je weet hoe je je moet beveiligen. • Je gaat voorzichtig om met privégegevens en wachtwoorden op het internet.

<ul style="list-style-type: none"> • SE: De leerling stelt zich weerbaar op en behoudt zijn persoonlijke autonomie. 	
<ul style="list-style-type: none"> • ICT: De leerlingen zijn bereid hun handelen bij te sturen na reflectie over hun eigen en elkaars ict-gebruik. • BZ: De leerling weet waar hij terecht kan bij problemen in eigen leefkring. • BZ: De leerling illustreert de invloed van de media op zijn eigen denken en handelen. • BZ: De leerling kan een kritische houding aannemen ten aanzien van allerlei vormen van berichtgeving. • BZ: De leerling herkent schendingen van kinder- en mensenrechten, vooroordelen en discriminerend optreden bij zichzelf, bij anderen en in de media. • BZ: De leerling zet zijn eigen wensen of behoeften om in hulp- en informatievragen. • BZ: De leerlingen durft een beroep doen op maatschappelijke diensten en durft zich zo nodig weerbaar opstellen. • BZ: De leerling is vertrouwd met hulplijnen en lagedrempelvoorzieningen in zijn buurt. • SE: De leerling zoekt bij een concreet sociaal probleem naar mogelijke oorzaken, genereert oplossingen, weegt voor- en nadelen af en evalueert de oplossing tijdens en na de uitvoering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet bij wie je terecht kan als je problemen hebt met internet of sociale media.
<ul style="list-style-type: none"> • VT: De leerling maakt een bewuste en gevarieerde keuze binnen het hem bekende ontspanningsaanbod, met een gedoseerd evenwicht tussen actieve en passieve ontspanningsvormen. • VT: De leerling bereikt in zijn daginvulling een evenwicht tussen zijn vrijetijds- en andere bezigheden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Je gaat op een verstandige manier om met internet, je bent bv. niet verslaafd.